Z MĚSTA ZAHRAD.

DROBNÉ MYŠLÉNKY

Hinrichsen vyčistil ústřední státní demokratický výbor ode všech zlatařských členů a nahradil je stříbraři. ale náhrada tato je zrovna taková, jako náhrada stříbra za zlato, jakou nám chtějí demokraté uvaliti na krk.

Avšak někdy jsou chicagské ulice bezpečny před Yerkesem—totiž když má městská rada prázdniny.

Jeden černoch zdejší zbláznil se ze čtení Coinovy "Finanční školy." To není nic divného! My známe více lidí jinak dosti rozumných, jimž stříbro pomátlo hlavu.

Armáda spásy vydala se v neděli do Evanston k "vypuzování ďábla," ale ten prý je tam tak vzácným, jako —sklenice piva!

Kdyby Yerkesovy káry byly tak rychly, jako on je rychlým v přijímání drahocenných ordinancí od štědré městské rady, tu nic na světě nemohlo by je předstihnouti.

Neškodilo by, kdyby naše policie věnovala opět svoji pozornost novému vydání "Krátkého a Dlouhého," kteří opět ohrožují bezpečnost občanstva.

Na porotu v Chicagu připuštěny nyní i dvě ženy. Říkává se sice "dlouhé vlasy — krátký rozum," ale ohromná většina chicagských porotců neměla bohužel rozum lépe vyvinutý nežli vlasy na svých hlavách, které byly někdy i plešaté

Policie nás ujišťuje, že nynější loupeže prováděny jsou prý jen od hloučku nepatrných zlodějů. To je možné, ale ono to činí pramalý rozdíl být oloupen od zlodějů se "slavným" jmenem, aneb beze jmena.

Když budou nyní i ženské zasedati na porotě, tu bude nejlépe pro ty, již octnou se před tváří spravedlnosti, vzíti si ku svému obhajování mladé hezké právníky.

Bratři Poláci počínají se také probouzeti z demokratického svého poblouznění. Dvě stě padesát delegátů, súčastnivších se národní konvence polských sokolských jednot, representujících několik tisíc činných přispívajících členů, prohlásilo se včera v Pulaskiho síni pro McKinleyho, celní ochranu a dobrou měnu. Výborně! Tentokráte polští sokolici nalézají se pod praporcem, vedoucím nás k obnovenému blahobytu.

Mrs. Lease praví, že vrhne se do nejkrutější vřavy volebního boje, který bezpochyby bude sveden v Illinois. To je špatné znamení pro Bryana, neboť komu paní Leasová pomáhala, ten vždycky ještě propad.

Jistý demokratický řečník nás ujišťuje, že dovede 48 hodin mluvit o stříbře. To rádi věříme, ale celý ten předmět za tolik řečí ani nestojí.

Chicagští lupiči berou to nyní "nobl." Jezdějí v buggy s pěkným hnědým koněm a provádějí své lupy rychle a bezpečně. Jsme skutečně potěšeni nad každým pokrokem, ale tenhle se nám nezdá zrovna být pro Chicago tíže prospěšným.

Jest paní Katy Rutledgeová z Cottage Grove ave. 'novou' či 'starou' ženou? Taká jest zde otázka, ale sami nemůžeme ji rozhodnouti. Každým způsobem však jest ženou, která zasloužila si lepšího osudu, nežli se jí dostalo. Ve středu objevila se před soudcem Unterwoodem se svým manželem, jehož obžalovati hodlala z potulování. "Chci jíti do práce," pravila, "a vyživovati své dítě a mute také, jen když on zůstane doma a bude starati se o domácnost, opatrovati dítě, vařiti a čistiti, ale on jen se toulá a proto obracím se k Vaší ctihodnosti, aby přinutila mého manžela ku konání těch povinností." Nebylo by ale lepší pro paní Rutledgeovou, zbaviti se takového manžela?

Herald-Demokrat z Leadville, horlivý stříbrařský orgán, připouští, že by kupní moc peněz sklesla na polovinu, kdyby zavedena byla svobodná ražba stříbra, ale dodává, aby to zakryl, že lid si bude moci dvakráte tak lehce peníze vydělati, nežli nyní. To jest ovšem pouhé tvrzení bez důkazů, bezpodstatnější ještě, nežli byly před 4 roky sliby demokratů o tom blahobytu, který vyplynouti měl ze svobodného obchodu. Nedávná historie Spoj. Států nám ukazuje, co znamenají vlastně laciné peníze pro dělnictvo. Za doby občanské války v r. 1865, kdy zeleňáky byly uznaným platidlem ve Spoj. Státech a jedinými penězy v oběhu, tu ceny stouply dle vyšetření senátu takto: Maso 197 procent, jiné potraviny 240 proc., oděv a prádlo 299.2, topivo a svítivo 237.8, dříví a stavební materiál 182.1, léky a lučebniny 271.6, domácí nářadí 181.1; při, měřená cena všech potřeb stoupla o 216.8 procent, průměrné mzdy však jen 143.1 procento. Získalo dělnictvo tehdy lacinými penězy, aneb ztratilo? Dle výše uvedených výpočtů dělnictvo musilo platit za životní své potřeby ceny zvýšené, ale mzda jeho v poměru tom nestoupla. A tak by to bylo zrovna nyní, kdyby se nynější měna znehodnotila. Všechno bylo by dražší, ale mzdy dělnické buď zůstaly by stejny, aneb by byly nepatrně zvýšeny.

Hinrichsen, předseda demokratického státního ústředního výboru a Altgeld, nestojí právě na nejlepší noze spolu a tajně proti sobě "kopou". To je v pořádku, ostatní "kopání" vykonají voličové v listopadu.

Anglická Tribune překonala naše české časopisy v každém ohledu a překvapila nás takovou zprávou z českých kruhů, že zůstali jsme celí zkoprnělí. Ve středečním čísle píše takto:

Na počest českého vlastence.

Slavnosti konané v mnohých síních na památku Karla Hlavičky Borovského.

"K uctění památky Karla *Hlavička* Borovského, 300 českých novinářů z tohoto města a okolí, společně s dopisovately novinářskými v Čechách, shromáždilo se včera v Andělově kavárně, č 463 z 18. ul.

Po dobu slavnosti přednášeny byly mnohé řeči, národní písně byly zpívány a rolnické i lidové popěvky přednášeny.

Slavnosti podobné odbývány i v následujících síních:

V sokolské síni Bohemia na Emma ulici.

V Plzeňském Sokole na Ashland ave.

Ve svobodomyslné české škole na 18té ul.

V české síni na 23té ulici, blíže Albany ave.

Každá síň byla zvláště dekorována a Sokolové i vojenské organisace súčastnily se v plném počtu. Programy vyplněny řečmi v českém a anglickém jazyku a hudba, deklamace, písně a vojenské pochody byly hlavními čísly. Obecenstva všude bylo dosti a u velkém nadšení."

Téměř jsme se zastydělí sami před sebou, když jsme tuto zprávu četli. Naší svatou povinností by ovšem bývalo uctiti památku Brixenského mučennika podobným spůsobem, leč my, jak dříve jsme pravili, jsme čím dále tím více otupělí ke všem ideálům, poněvaž na nás doléhá příliš zápas o vlastní existenci. Leč jen jedno přáli bychom si věděti: Kdo napsal, aneb inspiroval tuto krásnou — lež reporteru "Tribuny."

Dvakráte byli nuceni plzeňští Sokolici odložiti výjížďku svoji do North Judson, ale konečně po třetí namahání jejich korunováno skvělým výsledkem.

Ten škrt z Indiany nabyl nyní zcela jiné ponětí o chicagských Češích. Dříve chtěl proti nim povolati milici a v neděli sbratřil se s nimi u "báru" tak, že Sokola a gentlemana má za stejné pojmy, — jak se sluší a patří!

Guvernér Altgeld se rozhodně opřel proti placení přiřknutému poplatku $7500 – do pokladny státního demokratického výboru na výlohy volební. Tomu rádi věříme. Je to bolestno platit za úřad, kterého se mu nikdy nedostane.

Altgeld hlásá, že stříbro jest penízem dělníka, poněvadž jest laciné, leč slyšme, jak o tom soudí nejpokročilejší dělnická strana v Evropě a sice němečtí socialisté. Tito se nedávno prohlásili takto: "Věříme, že přijetí svobodné ražby stříbra by mělo jistě v následcích svých zdražení veškerých životních potřeb a i kdyby následovalo zvýšení mzdy, tu bylo by tak zdlouhavé a nepatrné, že bylo by pro dělnictvo úplně bezcenné. — My, němečtí socialisté, jsme sjednoceni pro zlato, poněvadž dlouholetá nabytá zkušenost v národohospodářských zákonech ubezpečuje nás, že zlato jest nejlepším základním kovem peněz pro dělnictvo." Hlasatel a Hlas Svobody, již kloní se na stranu stříbra, mohou laskavě prohlášení toto vzíti na vědomost. Socialisté němečtí mají ve svém středu muže vysoce vzdělané a v národohospodářské vědě obeznalé a zajisté, že dospěli k tomuto náhledu jen po důkladném uvážení a po nabytých zkušenostech v jiných zemích. V Chili ku př., když následkem svobodné ražby stříbra stříbrná měna ovládla a zlatá ze země vypuzena, tu veškeré potřeby stouply, ale mzdy nikoliv. Nuže, kdo z dělnictva hlasovati hodlá ještě pro Bryana a proti svému vlastnímu prospěchu?

Firma "Dlouhý a Krátký" nalezá se dosud v "bussinesu", vzdor ujišťování pana Badenocha, že je přiměl k přerušení dalšího obchodu. Ba naopak, firma ta přibrala ještě jednoho společníka "Krátkého". — "Bussines" patrně se rozmnožuje, tak že dosavadní dvoučlenná firma nemohla postačiti.

Jsme šťastni, že se našemu sousedu "Slovanu Americkému" aspoň něco na nás líbí, tak že se to i vypůjčil, totiž titulek z našich politických rozhledů.

V Alabamě při posledních volbách spáchali prý demokraté velké podvody; to je možná, ale žádný nebyl větší než byla svobodná ražba stříbra.

Tak máme již po radosti. Soudce Windes rozhodnul, že ženy na porotě zasedati nesmějí, poněvadž se to příčí zákonu. Jest to sice pravda, ale možná, že by paničky bývaly lepšími porotci, nežli některé ty báby v mužských šatech, již tak často na porotu se dostanou.

Ani úplně nevymizela "drahá" upomínka na Kozla z myslí českého občanstva, tu opět dán pan bankéř před kriminálním soudem pod záruku za nové dva podvody.

V Pennsylvanii Thornton žádá bída a hlad krutým způsobem mezi tamním obyvatelstvem a mnohé rodiny vyživují se pouze brambory a divokým ovocem. Jedno děcko zemřelo z hladu. Jest to možné, že v této bohaté zemi, v níž jest tak ohromný přebytek plodin, lidé mohou umírati hladem? Ano, to jest smutná skutečnost. Tak vyplňují se sliby demokratické strany, která slibovala nám před čtyřmi roky, že Amerika promění se v zem přetékající mlékem a strdím, jakmile zavedena bude celní oprava. Tak splňují se sliby této strany, že lidé z nedostatku zaměstnání nemohou ani nasytit své hladové rodiny a musí nechat je trýznit hladem, aniž by jim mohli pomoci. Nuž dělníci, máte li chuť pomáhejte demokratům opět do Washingtonu; trpíte-li málo, tu budete trpěti více.

Ten "fight" proti uhelnému trustu zdá se nám zahájen v nepravý čas. Kdo pak se zajímá o cenu uhlí při 102 stupních ve stínu.

Bryan je rozhodně nepřekonatelným ve svobodné ražbě slov. Jenže některá z nich jsou padělky a jiná mají opět lehkou váhu.

Ta sekera komisaře veřejných prací, Downeyho, podobá se již guillotině. Tak rychle padají pod ní hlavy různých městských zřízenců.

"Ospalý" Burke zajímal po více roků policii, která po celou dobu jeho činnosti měla jej stále na mušce a častokráte zaopatřila mu bezplatný byt a zdravu v Bridwell a Jolliet, od těch dob, co však se dal na pokání a obrátil se na cestu spravedlnosti, tu zajímá opět širší veřejnost. V síni Willardové byl onehdy vyzván k pronešení několi slov a Burke promluvil pravdu. Byla sice hrubá, ale tím účinnější. On pravil: "Od té doby, co jsem opustil vězení před půl druhým rokem, tu ohlížel jsem se po práci, abych mohl vydělati si poctivý dollar, avšak marně, neboť říkal jsem pravdu, že jsem propuštěný trestanec. Od té doby, co dal jsem se na poctivou cestu, tu nenalezl jsem křesťana, který by řekl: "Burke, tam jest místo pro tebe." Jsou kostely pro boha, vodojemy pro dobytek, ale žádní křesťané, kteří by byli hotovi pomoci polepšivšímu se trestanci. Jest to skutečně nemožné polepšiti se v městě, jako jest Chicago. Tážeš-li se po pomoci, tu pošlou tě do ústavu křesťanských mladíků. Zní to náramně pěkně, ale tam ti řeknou, abys šel někam jinam. Zloději byli ihned hotovi přijmouti mne mezi sebe, ale křesťané nikoli. Předešlý večer mluvil jsem v ústavě lidu nevečeřev a nebýti jednoho zločince, tu byl bych musel spáti v uličce". Jsou to slova prosté pravdy a dámy jež hotovy jsou pomáhati — Arménům v daleké Asii, učinily by lépe pomáhat zde.

President okresní rady, Healy, odkryl, že nalézá se v Chicagu uhelný trust, což ostatně nebylo nám už dávno žádným tajemstvím, neboť trust ten existuje již několik roků s malými výminkami, totiž když velké společnosti uhlí v Pennsylvanii dolující, se mezi sebou někdy nepohodly a pak navzájem činily si konkurenci, tak dlouho, pokud se opět nedorozuměly. Občanstvo se trustu podrobovalo mlčky, poněvač nemělo v rukou žádných prostředků, jak by se mu bránilo. President okresní rady přiměl tuto, aby přijala resoluci, vyzývající státního návladního k soudnímu stíhání uhelného trustu a zvláštní výbor má býti jmenován, jenž společně se státním a městským návladním, má pokusiti se o potrestání provinilců. Není ovšem žádné pochybnosti, že cena tvrdého uhlí jest řízena každý měsíc úřadníky uhelných společností pennsylvánských a že uhlí to jest prodáváno chicagským obchodníkům jen s tou podmínkou, že nesmí býti prodáváno levněji, nežli jak výrobitely určeno. To jest ovšem "spiknutí" proti občanstvu a proti němu máme v Illinoisu zákon. Leč zákon ten zůstal až dosud jen pouhou mrtvou literou na papíře a jsme dychtivi, zdali i nyní, když Healy proti trustu vystoupil, zákon ten zůstane zákonem, aby — nebyl prováděn.

Veliká většina českého obyvatelstva chicagského skládá si své úspory do výpomocných spolků, jež uložené tyto peníze opět půjčují. V Chicagu jest rozpůjčeno tímto způsobem asi 50 mill. doll. Veškeré tyto půjčky učiněny v posledních letech; žádná z nich nestala se v r. 1873 ba ani v 1883. Dlužníci přijali od výpomocných spolků peníze, jaké dnes máme v oběhu, a měli by tedy zaplatit, co si vypůjčili. Avšak tu přichází náš výtečný guvernér a praví, že náš nynější dollar jest dvěstěcentový a vyzývá, k volbě Bryana, aby dollar tento byl nahražen "stocentovým". Když půjčeny byly dle Altgelda dollary dvěstěcentové, tu měly by býti také výpomocným spolkům splaceny, jinak utrpí vkladatelé výpomocných spolků poloviční ztrátu na svých těžce vydřených a ve výpomocných spolcích uložených. Nechtěl by nám pan guvernér laskavě vysvětliti, kdo by nahradil ty ohromné ztráty vkladatelům výpomocných spolků, zavedením stříbrného dollaru? Ať si bedlivě čeští členové výpomocných spolků tyto řádky uváží nežli přikročí k volebnímu osudí v listopadu.

Altgeld jest rozhodně pro stříbro, pokud ho má dostávati dělník a farmář, má-li ale on dostávati peníze tu jest pro — *zlato*, jak o tom svědčí nájemné smlouvy v Unity budově, náležející Altgeldovi, kteréž vesměs znějí v tom smyslu, že nájemné musí býti placeno — zlatem. Ne dle slov, ale dle skutků jejich poznáte je!

"Nikoli, neslíbil jsem guvernéru Altgeldovi žádné místo ve svém kabinetě, ale kdyby.....atd."

Bryan.

"Nikoli, pan Bryan neslíbil mi žádné místo ve svém kabinetě, ale kdyby.....atd."

Altgeld.

Kdyby, kdyby, ale budou v tom chyby, jak se ukáže v listopadu.

Na světě není nic jistého, nežli smrť a — daně. Klesne-li cena peněz, daně ovšem stoupnou, zdvojnásobí se: Hlasuj ty farmáři, řemeslníče, maloobchodníče a dělníče pro svobodnou ražbu stříbra a budeš hlasovati tím zároveň pro zdvojnásobení svých daní. Myslíme, že daní nynějších má každý již dosti a že jen člověk nerozumný, může hlasovati pro jich zvýšení.

Jaké vlastně zásluhy získali si majitelé stříbrných dolů, že žádají, aby lid Spojených Států platil jim za stříbro mající cenu 53 centů, celý dollar? Jest pravda, že trpí také v těchto zlých časech, ale s nimi zároveň trpí i farmář a dělník. Tím samým právem jako oni žádají, aby lid jim pomohl k umělému zvýšení ceny za jich kov, a tím samým právem mohl by farmář žádati, aby vláda pomohla mu k zdvojnásobení ceny za jeho pšenici, kornu, bavlnu atd.